

تعمیرات بزرگها

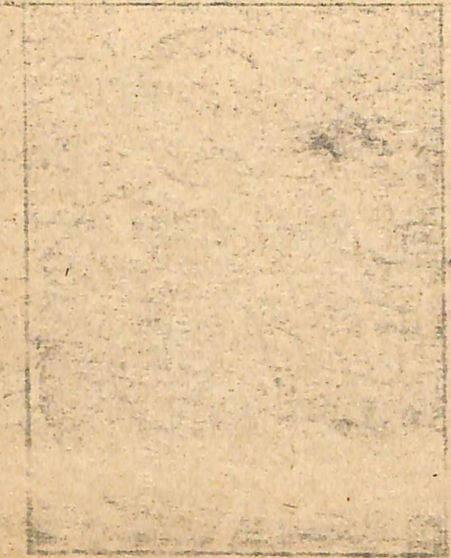
مجله ادبی و فرهنگی نشر آواز سیاستمداران و روشنفکران

شماره ۴ - ۵ مارس ۱۹۱۷ (پنجشنبه) - ۲۴ سپتامبر ۱۳۳۵

№ ۱ - Бурханы-Хашиватъ (1-й годъ издания) 2-го марта 1917-го года

قیمت ۱۵ کتب. هلهالك آیدہ ایکی دفعہ نشر اولاجاقی

مذرجات

ایمان
 میرزا حسن میرزا
 موفق دولت بخش
 قوتلار
 جماعت بیست بارکات
 دیوانه
 هر دو
 براه اسلام خاندانی
 ترجمه دایره
 دودا آنال میسون

اعلان

برهان حقیقت

هلهك آیده ایگی دفته نشر اولونان ادبی ، سیاسی ، تاریخی ، علمی و فنی مجموعه در .

نمره ۴

۵ مارت ۱۹۱۷

(برنجی سنه)

۲۴ جمادی الاول

۱۳۳۵

آبونه قیمتی : ابروانده و سایر شهرلرده ایلیکی — ۷ سات آتی ایلی — ۳ ساتدر .
 اجنبی مملکتلرده ایلیکی — ۱۲ ساتدر تک نسخسی هر برده ۱۵ قیکدر
 ایلیک آبونه اولانلاره اوج جلد تاب هتیه ایدیلهجکدر

۱) سیاست حسینیه (۲) اشعار مجموعه سنی (۳) ملی رومان

اتر محمدزاده اترع . محزون

اعلان قیمتی جلدک ایکیجی صحیفه سنده هر بیت طری ۶۰ قیک آخر صحیفه لرینده ۵۵ قیکدر

برهان حقیقتده : درج اولناق ایچون گوندریلن مقاله لر کاغذک بر بوزینه آیدین وحلی خط ایله یازیلما لیدر

مقاله لرک تصحیح و تبدیلی اداره ننگ اختیارنده در . مارقاسیز مکتوبلار آلتما یوب امنا سیز مقاله لر درج اولنمیا جاقدر .

مکتوب و بول گوندەرلر بو عنوانه (آدرسه) مراجعت بوورسونلار

Приравъ Шаріатекая улица № 9 Мирза Али Рагимову

ادبیات

قلب مجروهمک صوگ فریادی

تیره سحاب چولقالایار سن هلاکگی ...

ای نجم اتقاق افولک سنک ندن ؟

افراد کینه بوچلار ایکن صوگ مالگی ...

ای صاحب امل شو عدولک سنک ندن ؟

شب تاره ، روز تاره ، امل تاره ، بخت تاره ؛

طالع نگون ، بخت نگون سربسر نگون ؛

ناله شمار ، غصه مقرر ، الم هزار ؛

یکسر زبون ، قوم زبون ، بخت واز گون ...

اقوال بوج ، فعل هدر ، فکر لر خطا ،

ادراک محو ، حس فنا ، مغز لر تهی ،

افکار کج ، زوال یقین ، حال پک فنا ،

اعداد قوی ، مقابله یوق فکری منزوی ...

شو انقلاب عصر گورونزمی چشمکا ؟

یا قمازمی گندی باقدغک آتش وجود کی ؟

قربانتمی فکرک اینک اعوانی خسکا !!

جالا دوشونمه دکمی زیانکله سود کی

اتلاف اییش شو آد قویولان اتلافکر

قربان اولوندی شو کمنز فکر خامکا

شو کیمه وطنده بومی اییدی طوافکر

چاندک مرامه . چاتما یاسان صوگ مرامکا

(محزون)

23444

(۱)

На помощь инвалидам войны — Мученикам плёна!

В субботу, 4-го февраля, в 10 ч. утра, прибывает в Петроград на Финляндский Распределительный пункт из вражеского плена 100-я партия наших героев-инвалидов, которым готовится торжественная встреча.

В воскресенье, 5-го февраля, в 8 ч. вечера, даною даётся в зале Армии и флота 100-й «Инвалидов» патристический концерт, который должен послужить починомъ къ образованию особаго денежнаго фонда для оказания помощи мученикамъ войны и вражескаго плёна нашимъ инвалидамъ.

Я позволяю себѣ рассчитывать на самую широкую поддержку моему начинанию во всѣхъ слояхъ общества.

Вѣдь наши ослыные герои-инвалиды имѣютъ право на нашу помощь, и мы обязаны возпецать на всегда тѣхъ, кто ради насъ пострадалъ на войнѣ, принеся намъ въ жертву свое здоровье и силы.

Каждый инвалидъ имѣетъ по отношению къ каждому изъ насъ право нравственнаго икона, который, конечно, долженъ быть удовлетворёнъ.

Весь сборъ съ концерта поступитъ въ распоряженіе старшаго врача 166 Сводно-Эвакуаціоннаго госпиталя, въ которомъ имѣютъ пребываніе нынѣ инвалиды-герои, на образование указаннаго выше денежнаго фонда по оказанію имъ необходимой помощи.

Но такъ какъ не всѣ, кто захочетъ пожертвовать свою лепту на это доброе и неотложное дѣло, будутъ въ состояніи присутствовать на концертъ, я призываю желающихъ какъ отдельныхъ лицъ, такъ и учреждения, направлять пожертвования не только изъ Петрограда, но и отовсюду — посылать съ нихъ размѣрами, въ любое время лично и почтой, къ старшему врачу указаннаго 166 Сводно-Эвакуаціоннаго госпиталя — П. Н. Степанову (Биржевая линия, тел. 32-03). Здѣсь же заблаговременно можно получать и билеты на концертъ.

Въ концертъ безвозмездно и любезно согласились участвовать мои добрые товарищи — такие выдающиеся артисты, какъ: Робертъ Адельгеймъ, артисты Императорскихъ театровъ: М. Я. Будкевичъ, А. М. Матѣевъ, А. М. Селяхъ, А. В. Бѣлянинъ, М. А. Потоцкая, Н. В. Ростова, П. В. Лерскій, П. К. де-Лазари, емеркайская солистка скрипки, миссъ Тельма Гиллель (изъ Чикаго), г-нъ П. А. Горскій, К. Н. Тарасовъ, Арнисоръ Суринъ и др., кроме того — мужской хоръ Императорскихъ оперъ подъ управленіемъ А. И. Матѣева, вокальный квартетъ: И. Д. Земцова, боцной патристическій хоръ моего имени, хоръ воспитанниковъ пѣвчихъ оркестровъ подъ управленіемъ Н. А. Саолкина и П. В. Яковсона и хоръ гуслировъ Смоленскаго всего болѣе 300 чел.) Акомпанируетъ А. В. Таскинъ.

**СОЛИСТКА ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА
МАРІЯ ГОРДЕНКО-ДОЛИНА.**

— بايرام ايده بيلر زمي؟ —

بايرامك - ملي و ديني برونه تاريخي منا-
سبتي ايله عزيز ساقلانلان برون اولديغي
معلومات. بايرام گونى؟ هر كس عادي مشغول
ليتي بوراقوب تعطيل ايدر، ضيافت ويرر،
عيش عشرت آزايار، خواننده موسيقي مجلسلر.
ينه كيدر، برون برته راست گلديكده (مصا-
فحه ايدوب) ال و يروب تبريك ايدر، و باچار-
دقجه همان گونى خوش كچرمگه چاشار.
بو طبعي و عادي ايشلردنر.

هر ايل مارت آينك ۹ ده برون قافقاز مسلمان-
نلاري عادت اوزره اولاراق بايرام ايدوبورر،
ياكيز هين بايرام گونلري محرم و صفر آيلا-
رينده وقوع بولديغي زمان، حضرت حسين
عليه السلامك شهادتي و او حضرتنه تعزیه دار
اولديغز ايچون هميشه عزيز ساقلاديمز بو گونى
بايرام ايتمه بورر، عزا ساقلابورر. ديه ليكه: عزا
دارر، ماتم زده و فلاكت زدهلر ايچون ملي
و ديني بايرام گونلري دخي ماتم شكلي آيوره.
بايرام ايله مصيبت شوايكي ضد وقع بر گو-
نده وقوع بولار ايله بايرام اونودولوب
مصيبت و ماتم نظره چاريار.

اوجي سهرگه وطنز اوزرينده فلاكتك
سياه بولوظلاري اوچوشوب، محاربه نك امانز
ييلدريملاري شاققلد بورر. مينترجه متحرث افرا-

دي، دینداشلارمزلک عائلهلری چولرده پناهنز
صاحبز قابوب کمال سفالت ايله باشا بولرلار.
عجبا! چولرده آج بچيلاق قالان ماتم
زده عورتلر، عصمتی قزلار، معصوم چولوقلار
بزيتم باجي و قارداشلارمزلر دگلارمي؟!!

بايرام ايده بيلر زمي؟

آتاسی و يا خود عزيز دولديغي برون متوفي نك
جنازه سي قارشوسنده بايرامدر ديه مسروريت
گوسترن شخصك حركتي خلاف طبع و
عادت دگلمی؟!!

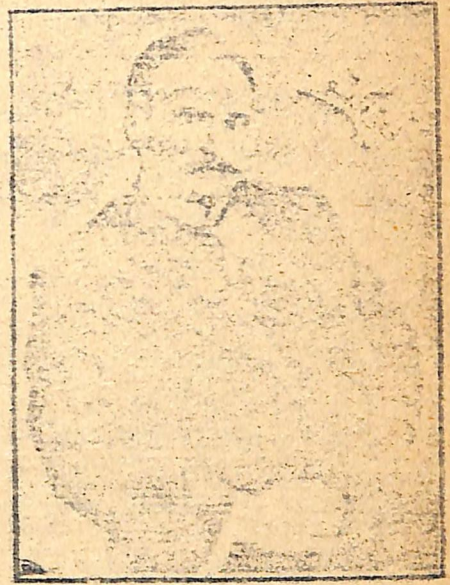
تركك قاني و اسلاميت غيرته مالك اولان
بر وجود ماتمزده اولديغي حالده بايرام ايده
بيلر مي؟

خايرا! ايده بيلمز و ايتمز.

شهر مزده مارتك دولقوزينده مسجد جامنده بلا
يرام گونى مناسبتيله آين دعا اجرا اولونوب
دعان صكره جمعيت خيريه اداره خانه سينده دخي
گوروش مجلسي ترتيب اولناچاقدر اميد اولنور كه
محترم همشهريلر مز ابولرينده بايرام دولماق عو-
ضنده جمعيت خيريه به تشریف گوروب و اوراده
دخي بي صاحب قالمش باجي و قارداشلارمزلر تعنه
اولاراق هر كس باچار دقجه اعانهلر اينوب كچن
سنة كي كبي ايكي فرقه اولوب نفاق و عداوت
تورتمكدن اجتاب ايده حكر.

ايروان ۴ مارت آخوند م. ك. زاده

اديب، شھير توفيق فڪرت

اديب توفيق فڪرت پاران ۱۲۸۵ سنه هجريده آنادان اولموشدر .

توفيق فڪرت بڪ ادبيات جديده بنگ شعر آسمنده برنجيلگي قازانشدر .

اثرلارندن معلوم اولانلارنى (رباب شڪسته) و (خوڻقك دفتري) در .

اديب شھير توفيق فڪرت بڪ

آثار نندن بر نمونه

(خسته جوجوق) عنوانلو اشعارندن بر پارچه

مدر ايگلابيسى خارجهه باد سزمانك ؟
يكاسى خسته به عائد ميدر شو بارانك ؟
تاثرات بشردن گرمر دهره ملال ،
زهي تفتور باطل زهي خيال محال

.... زواللى والده بر تك هديه عمرك
سمادتيه غريق سرور ايكن داهادون،
بو گون باشنده نكيبان بن قاتردر .
مزار كى اوڤه مست وسكون الله پردر .

هوانده بولودوغنى اورونجه تملك آجيلار بى جاره قوس
عجمنش اولومجبل حالده برده جالابوب قالار . بوجابت
ايشه برسانجى به جهوق نيا اونوراز بر هفتك صكره بويك
بر آه له مى كسوت سمناعه آبارماق ايسته بن بوستانجى .
كلمكك جوجيلر طرفندن قانليوكيى ديشك ديشك او-
لموغنى گورمز .

هر ايل بيلورده تاوت بيجى لن وقه كى چمكده اونلا-
قلارده و (قوروق) لارده برجوق قوشلار اونلارك ايجده
بووا تيكوب بالا چقاربرلار . چنار و اونلارلار بر آندم
هم اونلارى ناف ايندن جوجباره همده قوشلاره جوراك
وبريزار . جوجيلر اونلارك كوكنى كسوت و بارالارنى
يكنه قوشلار ايشه جوجيلدى دهلمهكه (بربويمته) چاشلارن
قوشلارك سايلارى آرتيق اولور ايشه اونلار جوجيلك
همومندن محافظه اولنورلار . برعكس جوجيلر چوالارلار ايشه
اونلارى بيويك تلفت ايتنلر .

قوشلار

انسانلار ايجون قوشلارك اهميتى

(كچن نوره دن مابند)

بوسنالارده و ستريلت اتيان برارده دجى قوشلارك اسان
للار . بووك توملتكلى اولور . معلوممركه بوسنالارده برك
شيرماي آرتىماق ايجون توپراغه جوروموش زييل و يام
شق توپراغى قوشلار بون شيلر قارشمير برلار . توپراغه قان
رشيلا زيبيل و باشقه شيلوك ايجده بر چوق جوجيلك
بومورنالارى اولوب و همان بومورنالارن برجوق جوجيلر
نورهه چكى طبعيلدر . اگر قوشلار همان جوجيلرى تلف
انيمسار بوسنالارن همج برمحصول گنومك اولماز .
اقالا قوشلارن بى بوستانجيك بر نيجه تهردينى
ويا باشقه ميومستى ديسديگه بو بى ايشه جاعن بوسانجى
اله تملك اوپ بالاچه اوغرو بى ايزله مكه باشلار قوشك

بالكر جوڭى بين قوشلار دگل بلكه بربجى قوشلاركده
 (باقوش، يايلاق، قاراگوز و غيرلىرى) انسانلاره چوق
 مضمئلىرى يتوشير. اكينلىرى كمن بالاچه حيوئالارك
 (سجانلر و باغچىلىرى) جاني نتملىرى، اولارك نامللى
 حد اعتدالنه ساقلايان، اولارى مينلرجه تلف ايسن و
 انسانلارى اولارك بالاسنن قورتاران بربجى قوشلاردرلر.
 جوجىلىرى و سيجانلىرى تلف ايسن قوشلاردان باشقه،
 زيبيل اولارنىك (كاغ) و سارماقتلارك نخللىرىنى دنله-
 مك ايله انسانلاره صنعت بقون بروجوق بالاچه قوشلار
 دخى واردلر. (ييلتيرجين و قازالاق اولان قوشلار
 بو قبيلدنلرلر).

قوشلار انسانلارك ميمت - حيمته، بو بوك روالار ايفا ايدلر
 قوش آويچلى اك مدموم بر صمئردن حساب اولنماليدير
 قوش آويچلى بونون موجوداته ضررتور مك و قانون طبيعى
 بوزماقه چالشماق كيى بر جنانلر.
 باجلاردهجه قوشلارى محفظه ايتوب اولنلاره حمايتده بو
 اولمق هر بر اسانك و طيعة واجيبمدير.
 قوشلاره حمايت ايتديگر!

قوشلار سز ياشايه بيلمر!

واحد

حكما نك ميمشت باره سنده فكر لرى

بجى نمر دن مابعد

حياتك باطنى طرفنى كوتورديكده، روح عالمى اد
 قيق ايتديكده هاييه كورورك كه انسان ليافت رو-
 حيه چيتمده ياقير و يا زنيكين اوليور يعنى مطلوب-
 مانلى، عقلى ايتى و متفكر (فكر ايتك باچاران)
 بر وجود اوليور با اينكه بو گي هنرلردن محروم
 اولوب عقلى ايشلمين، معلوماتسيز، فكر ايتك و حسن
 معاشرت باچارميان عوام قالور.

عقلا زنيكين اولان بر وجود اوز حياتتى شعور اوزريله
 آبارماغي و علاقيسى اولان اشخاص ايله نه طور رفتار
 ايتكى باچارماغي سايه سينده اوگا بوز و برك ايتين
 بلارى ناوليكلرى عم و غصه يي پيش ازوقت دو-
 بوب آلتوب اولارى اوزيدن آساق ايله دفع ايتكه

موفق اولا بيلوره بويه وجودهر يرده و هر ايشده
 اولاجاقه اولسون ساده ميمشته قانع اولوب راحت
 و هيجانسز ديرليك آختارماقده بولونور بويه وجود
 نك قالماقدين قورقميوب اوقدرده مجالست عيش و
 عشرت دالجه قاجمبور، بالعكس نكلكيكي دوست دوتوره
 فى الواقع روحده اولان هنر و مضموت نه قدر قوى
 اولسا او قدرده انسان موجودات خارجه به احتياجي
 آزا لور سب بودر كه عقلى ايشلن وجودلرك آشرى
 هم صحت و مجالست آختارميوب نكلكيكي دوست
 دوتور بويه وجود مادي جيتنن دولتيده اولسا
 دهاده آرتيق راحت ياشماغه موفق اولاجاغى
 شبه سيزدر.

اوبرى طرفدن عقلا كور و روحا فقير، فكر ايتك
 باچارميان وجود نجه كه مادي چيتمده فقيردر غير-
 لرك ياخشى و راحت ديرليك سورمكى كوروب
 اوزى ايشه دوشونمك باچارماقدين عم و غصه ط.
 ليور، بويه انسان مادي احتياجن خلاص اولديكده
 يعنى دولتنديكده ايش وزحمتدن آزاد اولوره ايشيز
 و بوش قالدعى حالده اوز داخلى بوشلغينه دويوب
 كسانه طاليور، بوانك تيجهسى اولاراق نك قالماغي
 سوميوب بوخاريمده سوله نك كى متعدد يزلرده هر-
 جوروسله ايله اولاقسا اولسون اوزىنى نسه لذت وير-
 بجى وزحمتسيز ايشلرك بريسيله مشغول ايتمكه چاليشور.
 تيجه كلام: ديرليكمده خوشبخت اولماق
 ايتين انسان معنى دولت آختارماليدير بعضا سو
 بيلورلر كه آلتيانلارك دردى فكرى و غصهسى جوق
 اوليور بو جمله حقيقه مفاير اولان برفكردر بوقا.
 روده سوله نك افكاره نيكه ايترك ديه يلرزه آلتيان
 وجود درد و غصدن آزاد اولويده آلتاميان
 شخص دولتيده اولسا بدبخت اولاجاقدر.

(ييمه دى)

معلم

ادبیاتہ دائرہ

(کچن نمرہ دن ماہد)

حیات - سبزہ تاثیر ابدن بر کبری، یا خود بر صفا -
بی باشقارینه ده تاثیر ابدیرمک خاصه سنه مالک اولد
ینی ایچون - ادبیات و کتابت ایچون، هر حالده
ذکر اولمناضه لایقدر.

بر حقیقی بیان اینک گوزل اولدیمی کی، آنی نظر
لری جلب ایسه جک بر صورتده گوزلمک داعاده
گوزلراقدر، فقط بالکر یاخشی بی یسی بیان اینک
کتابت اینمز، یاخشی بی سیودیرمک، یسه نده نقرت
ابدیرمک لازمدور، که بوده حه غاند بر وظیفه بر
خدمتدور.

حیات حقیقی و طبیعی اولمالیدر، حقیقی و طبیعی
اولماز ایسه اعتبار ایدلمز.

حیات حقیقه

حیات اگر ساخته (جعلی) و گوزلش ایچون او
لماز ایسه، حقیقی، جعلی و گوزلش ایچون اولما
بان حیات انسانک خبری اولمادان اونک قیلده
طوغار.

مثال: «... الم چاتماز که بوینگه سازیلایم
شو مکوی بازدیقم زمان گوزلریمی گوزلمکین
فویاجاق بر حاله گوزن باشلری بوزنگه سینه
کا تو کهیم، یله بی انصافانه نکدیرتن نه قدر
ماتر اولدیمی، قارداشلیغک وجدانده نه درجه
قیمتدار بولوندیسی گوز باشیله اولسون کوز -
ککا نقش ایدیم! ...»

حیات طبیعی

عقل و حرکتک جایز گوزدیکی درجه بی
تجاوز ایتمه بوب و مبالغه دن دخی کابر اولان حیسانه
طبیعی دیمک اولار.

مثال:

سوله باوروم ایلهیم شاداب کریم حاجگی
هانکی توپراقدر سنک اورتن وجود با لگی
موزمزه - اکرم

حیاتک مختلف نوعلری

حیات دخی فکرلر کی برنجه نوعلره آیریلیر:

- ۱ حیات ساده دلانه
- ۲ حیات رقیقه
- ۳ حیات مهیجه
- ۴ حیات عالی

حیات ساده دلانه

اگر ایچنده صافدرونق، لایبایانه لک کی شیلر بولور -
نورسه، همان حیات ساده دلانه اولور.

مثال: ایولرینه گلویده آسانک اغوشنه پناه گوز -
رهن بر او شاعک قورقا قورقا آسانه: « آناجم
مکیند گلدیگم زمان اوسته بر کویک هجوم
ایندی، قاجدم، اوده دالمجه بو گوردی، صو -
گزه هورودی، بنده آغلام » دیمه سی کی.

حیات رقیقه

گزیلی و غایبی بر لطافت ایله قلمزه تاثیر ابدن حیات
رقیق آدلایور.

مثال:

عجبا بیله نه حال اولموش؟

درد حسرتله بی مجال اولموش!

آغلامش جسم زاری قال اولموش.

یوقت حالا بهار گلدیمی؟ رقیق بک

حیات مهیجه

قلمرمزده شدلی خلیجانلر حاصل ابدن و گوزلرمز -
دن باتش گوزمچق قدر رقمزه باعث اولان حیات
مهیج در یعنی هیجانلیر.

مثال: بر آتاک وفات ایش قزی ایچون سوله دیکی
بوسوزلر کی: «... زواللی قیزم! گوزلرم سنک
ایچون قان آغلاورد! بوزیگی، گوزلریگی، دودک -
قلاریگی یاد ایتدیگجه گوزلریمدن باشلار آقورد!
... آه!... سنک دردیگا فارشو درمانلریله آغلا -

سالار یاراشر! باوروم! سن چتده بلبلر کی گوز!

باباگ مزار گک باشی اوچنده آغلامعه محکومسور.

(ماهی راز) ع. مخزون

هر دن بر

هر دن بر آراجمه اولسا هر دن بذر نه عیبی یوقلمسه
او و جولار مردن بعضی لری یازیلار مضرک چتین باشه دونه
شولدیگدن گلاهی ایتمه سولر دیرنده (زیر یلازم) تا او خشاتما
کبی هر دن بر ایتدن معلومات ویرمکی لازم یللم .

لغتک لغتی

— اف —

اوبراوا — مسلمان غلاسنی لارنک یانا جاق بری . رضا
مسلمان و چهلربنک محالده اولدیغی گورمه یین گور
زاردهده (اوبراوا) دیلور .

آحقراق — مربر حیراشه باشلابندا قیغمزی کسن جانباوار
آس — نازر . رضا باشمرده دولاندیریلان دیشک دهکر —
مانده دیلور .

آلیوغا — خرداجه (علی) که یئلنده (آیکسی) اولاجاق
آتی وار اوزی یوق — ملنمر، تر قیمر، تملمنره علی
الخصوص حقونمر برده اتقلمره .

ایران — آی قنای قوم . نورعاش ایران .
ایرانی — قیون سورسی . ساعتال اینک . بعضا جمال
و منصب فایر قیجه ده دیلور .

آرتیست — یلاری مسلمان حننه دون . آدینک آخر —
ینه (سقی) گلن . ویر یوم اورت یاتم دین . یاندهده
بر نقر (ینا) دان راددان اولان صمفکار

آفریست — آرتیستک سود قارداشی . بعضا ملت یوللا —
ریلی امانت ساحلیانلارده دیلور
آرواد — باقلشاش آنان مال . ایدی دوستاقلمه محکوم
اولان بدافکار . دیلسیز آغزسز حیوان . ناه وقت
چوق بیها قیضه ساتیلور .

آرمود — عالی ایرانی بوغازینه جمدهگی ملت پرست
هارنه اوخشیان میوه .

آبدال — فراخمالسز عاری . عمامه سنر ملا
آتاش — جماعت قباغه دوشلره یول گوسترنلر . بعضا
آتاش قورباغله اولا ییلر

آرازووانی — ملت صحتی ملت مددسی گلنده همکلر
لنن غیرتاریدن ناشی قورویوب دانه دون لر .
آرشین مال آلان — تمهیب اخلاق ایچون هفته هفته قوروز
دنه اوینایان ادبی اخلاقی ناهجه آروادلاری ده
گنورمک ثوابدره .

آغا — عامویه ویریلن مفته لقب اکثرأ قاردا اولار مخصوصدر
(هر دن بر اولاجاق) یتیم جوچه

(زیر یلازم) عاققار سقوی سلوو غزینده مطحک بار —
یلار و یلاجه قیونلا یازانک امضاسیدر

توک اسلام خانملاری

آثارندن بر نمونه

منظومه

فراغت ایسته مم جانی جهاندن خصم جاناندر
نه یلسون مهربانلق رسمین اولکیم اصلی ناداندر

فلک دلخوا هم اوزره دونه مدی بر کشته دوراندر
نسال نازینمدن جدا حالتم پیریشاشاندر

بنم کو گلم قزیل گل غنچه سی وش طوب طولی
قاندر

آچیلماق اختیار ایتمز اگر یوز بیگ بهار اولسا

بهارک روز نوروزک طویوب شاد اولسا هب گلر
دیروب کیسولر یین تیریکه گلکه باغه سنبلر

بو اثنا هر طرفدن نغمه ساز اولسا شیرین دیلر
دل پر دردمی گوش ایتسه بلبل نی کبی اینگلر

بنم کو گوم قزیل گل غنچه سی وش طوب طولی
قاندر

آچیلماق اختیار ایتمز اگر یوز بیگ بهار اولسا

بو باغک سروقد سر لاله زارمدن آیرلدم
درخت عمرمک شیرین سخن بارمدن آیرلدم

ملامت ایتسه یگ الله ایچون یازمتن آیرلدم
حقیقت راهنک منصوریم دارمدن آیرلدم

بنم کو گوم قزیل گل غنچه سی وش طوب طولی
قاندر

آچیلماق اختار ایتمز اگر یوز بیگ بهار اولسا

(مایلدی وار) (سری خانم)

توریه دائر

... و قسم مثالاری سیماعه احتیاج یوقدر
ظنجه هر کس اصاف نظریه اوز اوینده اولان او
شاقلازک و آنلازک دیرلیکینه دقت اینه کورر، قد
نار و ییلر که مصوم بالالاریمز و زوالی آدلاریمز نه
طور فنا حالترده و جتیلکرده عمر سورورلر .
بویدهختلیگک سیده معلومتره حیانتد بوندن
باشقه بر شی دکنر

همین حیانتک سی اولراق جماعتیز علی الخصوص
آنالاریمز اوشانک یوزلرجه مرضلره مبتلا اولدقلال-
رینده اوزلرینی یوق بلکهده، «آلی مقصر» کورورلر .
اما اینک حقیقی ینه دکل .

الله بو دنیای اوز قدرینه بارادوب، بو دنیاده هر بر
شی و هر بر شیک دیرلیکی ایچون بر قانون و
قاعده معین ایندوب هر کس بو قانونی بوزار ایسه
شهبیز بر فلاکه دوچار اولار هرگاه بر ایکی دفعه
بوزما غیله فلاکه اوغراماسده اخرده لاید اوغریماحق
بومطلبی آشاغیده کی مثالدن یاخشجه دوشونمک اولار .
مثلا دیرلیک قانونی خواهش ایذیر که انسان
آجیدنی حالده کرک خوراک بسون یعنی ایله برشی
بسونکه اونک معدسی او شی تحلیله آبارا یلسون
(یشره یلسون) و بو خوراککی انسان کرک معین
قصرده بسون بو الله قرار ویردیک بر قانوند
انسان بو قانونی یوزدبقده یعنی ات جورک و بولاش
رک منلی خوراکر عوضنه توبراق شینه و یا آغاج
قابوخی یدیکه شهبیز ناخوش اولوب اذیتلر چکوب
اولمکت، یا اینکه ات جورک باشقه خوراکر یدیکه
حدیدن و قسردن آریق بیه به شهبیز ناخوش
اولوب اذیت چکه حکت پس انسان قرار قبولمش
خوراک عوضنه شته بیوب ناخوش اولسا بوکا الله
می مقصدرد؛ یا اینکه آجیدنی وقت ایکی کروانکه
قصدیده خوراک عوضنه سکر کروانکه بیوبده معد
بوزغولینه دوشوب اذیت چکه، بونیده الله ایتدی
دیهحکی؟ پس انسانلاری الله ناخوش ایتیر بلکه
انسان اوزی الله قوبدوعی دیرلیک قانونلاریندن بر-
ینی بوزماق ایله اوزینی ناخوشلغه و اذیته سالیر .
محترم قانلردن توقع اولونورته بو آخرچی
سوزر باشقه جور آتلاشلسون، بوراده دینلر که

الله انسان ناخوش ایسه ییلر برقه، الله هر نه
ایسه سه ایسر بلکه سورلر که الله انسان ناخوش
«ایتمز» (ایسه ییلر) سوریه (ایتمز) سوریک
قانونی چوقدر، دوغریدانه دوشونک لازمکه دو-
رت بش ایلق دینلر آتسین مصوم جوجوعیله
ایک نه قصدی و غرضی اولایطیر که اوی ناخوش
ایندوب هفتلر آیلر ایله کیچیلر و کوندولر اذیتلر
چکیرسون .

مطلوب اولور که بدنتک سلامت اولوب سلامت باشمال
عینک اوزینه مخصوص قانونلاری و شرطلری وارد
بو شرطلر بیجه قسمدر اولحسی یمک و ایچمک
قانونیدر .

یمک و ایچمک قاعده لری

اولا ییلر که بوندن سکره قویه یدیلر باراجامز
مطلبلری اوقودقمن سکره «مضی» اوقوجیلریمز
تعجب ایندوب سولیمسولر که محامما بو نه اهلی و
چین بر مطلبدر که بوی مجموعه بده یازیرلار بوی
هر کس ییلور بو مطلبی هر بر اوخوصامش یلسیر
کیتتی و آرواد (عورت) ده یلوره یا ایگه دیسولر:
«ایتمه کی مسلمان آروادلاری اوزلری بلدیکی قات
عده ایله اوشاقلاری امیردیوب (سو وروب) چر-
گک، یتک باشک ایچنده ساخلادقلاری حالده عحا
مسلمان اوشاقلاری بویوبولر می، آدم اولوبولر می،
بس بوقسری مسلمانلاری آروادلاریمز بویوبولر
کیم بویوبوب؟»

بوسوزلری تحلیله سولیم وجودلره جواب دیملور
که: مسلمان کیشیری و سوزلری زیه و تروسه سل
خلادقلاری اوشاقلارک یوزده اولوبیدن زیادسی ده
بش آتی یتلارینه جاممش تولوب، قالالاری اینه
بدنلرینک ضعیفگی و تریه تک طوعوی کیمه به سه
گوره جور به جور علاجیز و اوزون وقت دایم این
مرضلره مبتلا اولوب اولیه اذیتلر ایله باشبولار که
باشاماق اولدن من دفعه آریق ایسه تلمش
مسلمان مکتلریده تحصیل اینور حوجو قالارک
بوزلرینه بافکر یوز اوشاقدن آغاق ایکی سلف یا
اولچنک ربکی سلامت آدمک رانته اولماق قالار
نلارینک ایسه رانگری ناخوش آدمک رانگدن سحاشه
یوز، مسجلرده جماعت یوزر جمع اولمشه وقت

ایله اولارک سورینه باقر هاینه آنجاق بوزده بش
 نهرینک رنگی و بدتی سلامت کورسک اولار. شهر
 لردم بر نیل مدتده اولن مسلمان اوشاقلارینک سایی
 سابر، نریه، ویرمک باجاران آتالار بتورن ملترک
 همان مدتده اولن اوشاقلارینک سایدان ۵۰۰۰۰۰۰۰
 آرتیق اولیور.

بو کی مسئلهره اصناف نظریله باقلاره دخی آتلا
 عیده بازیلان مطلبوره تعجب ایتمک بری قالمابوب
 هر کس مسئلهنک اهمیتلی اولماغه اقرار ایسه
 کورتورهم اوشاغه خوراک ویرمک قاعدهسینی مسئلهنک
 ظاهریه یاقدمده سونیه یلرز که بوندن آساز ایش
 نه اولاییلر: « اوشاق آجدیقی وقت آغلاره، آغلاره
 بان ساعتده اوگا سود ویزیلیر ایسه سینی کسه
 همین عقیدهنک نتیجهسیدر که آتالریمن اوشاغینک سی
 ایشیلن ساعت (ایسر گونده اللی دفعهده آغلار
 سه) اونی ساکت ایتمک ایچون دوشینه سالماقن
 باشقه بر علاج بر چاره یلمه یور (کویا اوشاغک
 آغلاماغنه وحی هیچ اون که بر سب اولاییلر)
 تیز تیز سود ویروب اوشاغک معدهسینی سود ایله دو-
 لدریر معده دولی اولدیقه اوشاغک ناراحتلیکی دخیمه
 آرتیر یا ایسکه اوشاق بوخلابوب، بوخوده دیکسوب
 بر آز کجه یور که بوخودان آلوب گینه آغلایور
 آتاسی گینه معدهسینی دولو اوشاغی آچیندن آغلا-
 بان ظن ایروب تازه دن امیزدیریر آخرالامر طبیعت
 اوزی کویا بیچاره اوشاغه یازیمی کلوب اوگا مع
 لجه ایروب اونی قوسدیریر (قی ایندیریر) و زوال
 اللی اوشاق بر آز راحت اولور.

یله تیز تر سود ویرمکنک نتیجهسینی اولاراق معدهده
 اولان سود لایقجه تحلیله گیمش (بشمش) با-
 غرساقلاره کچور و اوراده جورودیکی حالده بعضی
 ضررلی غلزلار (بزورده « یله دیرلر) توره دیر
 همین « یله » باغرساقلارده پشوب اوشاغنه قارینیی
 ششردیر کویور دیر بزرک آغریه و اذیتلره سالیور
 اوشاق قیوریلور حیوان دوشوسله ایستور آتالارینی
 تیرمهوب چالادوب آغرییی ساکت ایسون هیات...
 برک بزرک سارلمش (قونداق) بوئا مانع اولور
 بیچاره اوشاق گیت کیده آرتان آغرینک شدتدن دخی
 بوقولماغه امکانی اولیور، بو قوسینی ایستیر وار

کوجله و سبیله آراسیز چیروب آغلایور. آتلا
 سی (آه : زوالی جوجوق) کینه بونی ساکت
 ایتمک ایچون معنی کوجله اونک، آغریه سالیور
 اوشاق معنی سورور آغری کیندی کجه آرتیر...
 ائک آخر معده و باغرساقلار دولولوقمان و ایسک
 آغرافته جهت عهدهسیندن که یلمه یجکی ایچون حر-
 کتدن دوشوره، بووقت قان بدنک هر طرفدن معده
 نکت و باغرساقلارک اطرافته یورویور که حرکتدن
 دوشن و سستلن باغرساقلاری ایستسکه وادار ایسون.
 بولارک نتیجهسینی اولاراق اوشاق اسهال (معده بوز
 غولغی) مرضینه مبتلا اولوب اوزینی و آتاسینی هد
 مویه معلوم اولان زحمتلره اذیتلره، خرچلره و
 قورقویه سالیور. (کینه اولاجاق) ج - م

بو مبا آتان میمون

ووقه زاده (فرانسه جیهسندده) هر آقشام فرانسوز
 سنگرلردن برتقر بومبا آتان سالدات خارج اولار.
 راق نسه سنگرلریته یاقینلاشوب نئک یاقین بر مسلا
 فهدن بی تریبی بومبا آرتش و بر چوق تلفات با-
 عث اولور موش. نسه سالداتلاری بوبلادن خلاص
 اولماق ایچون بومبا آتانی دوتماق و یا اولدورمک
 مقصدیه هجوم ایدوب اوگا بر چوق گلله ووراراق
 اولدورورلر. مایینه ایتدی کده بومبا آتانیک بویوک
 بر میمون اولدیغی کشف اولر نهوشکر همین میمو-
 نی فرانسه نئک آفریقایی سنگرلردن بری اوزی
 ایله برابر کورمش ایس.

۲۶ . ب . ا . ل

مدیر و محرری

علی حاجی زین العابدین زاده رحیموف

ناشری حسن میرزا زاده علیوف

اینگنی شہدین زیادہ نشر اولمایان

ملا نصر الدین

مجموعہ سی یگیدن نشر اولماغہ باشلادی

۱۹۱۷ میل ایجون آونہ قیمی :

ایلیسکی - - - (۵۲ نسخہ) اون مات

آلتی آیلغی - - - (۲۶ —) بش مات

اوج آیلغی - - - (۱۳ —) ۲ مات یاریم

تقریب و تخلص ملا نصرالدین و ادارہ سی

Тифлисъ редакция журнала Молла Насреддинъ

باش محرر و مدیری جلیل محمد قلی زادہ

